

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
--	--

Práce: diplomová / ~~bakalářská~~

Posudek: ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a): Mgr. Petr Jirák, Ph.D.

Práci předložil(a): Bc. Petra Vítková

Název práce: Odysseia – strukturální interpretace

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je slovy autorky „předložit strukturální interpretaci Homérova eposu Odysseia“. Tento úkol diplomantka sama specifikuje následujícím způsobem: „Záměrem je podat přehledné shrnutí souvislostí, které propojují jednotlivé části *Odysseyi* a zhodnocení zpracování příběhu na úrovni struktury (s. 6). Cíl práce byl naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Náročnost tématu je značná, neboť se autorka nejdříve musela seznámit s historickým vývojem uchopení tzv. homérské otázky, aby pak mohla zvolit jeden z možných výkladových klíčů a aplikovat jej na text. Druhou částí práce je pak právě aplikace strukturální analýzy na výklad Homérova eposu.

Hlavním badatelem, se kterým je autorka v úzkém kontaktu, je Erwin. Cook, který ji provází během strukturálního výkladu. Jeho dílo *Structure as Interpretation in the Homeric Odyssey* slouží Bc. Vítkové jako vzor k hledání i tvoření strukturálních modelů.

Tvůrčí přístup studentky pak spočívá v reflexi jeho způsobu výkladu a členění *Odysseyi*, ke kterému se na několika místech kriticky ohrazuje a jeho čtení reviduje. Hlavní výkon diplomantky spočívá zejména ve vlastním narativním převyprávění jednotlivých částí, tj. malých eposů (ze kterých se dle pohledu strukturální analýzy celek Homérova díla skládá) a jejich následném zasazení do kruhové struktury, která se stává hlavním výkladovým rámcem. Na základě své analýzy diplomantka demonstruje, a tak i potvrzuje, strukturální stanovisko, že epos *Odysseia* je složen z několika dílčích eposů, které jsou strukturálně postaveny proti sobě a až na výjimky nacházejí svůj protějšek. Těmito výjimkami jsou dva vnořené eposy označené písmenem CH „Odysseus vypráví svá dobrodružství“ (rozebíráno a znázorněno v části práce 4.3.5) a písmenem G „Nekyia“ (4.3.7).

Diplomantka pracuje s naratologickým přístupem k textu, v rámci kterého klade důraz především na strukturalistický výklad, za pomoci kterého se snaží zachytit strukturu postav a událostí. Nicméně autorka se v rámci naratologie hlásí i k tzv. hermeneutickému přístupu, díky kterému je možné samotné vyprávění interpretovat. Nicméně je z hlediska čtenáře zřejmé, že strukturalistický výklad (tj. analýza textu) tvoří jádro práce s příležitostnými odbočkami, které tento obraz doplňují. Hezkým příkladem takovéto snahy je polemická pasáž v kapitole 4.3.10, ve které je Cookova strukturální analýza chápána jako nedostatečná v tom smyslu, že nezohledňuje rozdíl mezi typy nebezpečí, které Odysseus potkává (nebezpečí svadění vs. smrtelné ohrožení). To ukazuje Bc. Vítková na rozdíl mezi Kikony a nymfou Kalypsó na straně jedné a mezi Lótofégy oproti Skyllé s Charybdou na straně druhé (tyto dvojice jsou právě v kruhové struktuře interpretovány jako protějšky). Diplomantka zde představuje vlastní tezi, podle které Cookův výklad v této části Homérova textu dostačuje z hlediska strukturálního uchopení, ale selhává v možnosti interpretace.

Hlavní část práce, která se věnuje strukturálnímu uchopení jednotlivých částí Odysseyi je doprovázena schémata. Jejich cílem je manifestovat, jak spolu jednotlivé části eposu komunikují. Právě díky těmto schématům lze upozornit na zvláštní místa, jež se vymykají kruhové strukturální analýze. Celistvý strukturální obraz eposu je umístěn na konci práce v přílohách. Z hlediska čtenáře pomáhají grafická znázornění strukturálních modelů rovněž udržovat povědomí o celku práce.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev i formální stránka je na dobré úrovni. Práce je členěna do více částí, než bývá u podobných textů obvyklé, což je třeba chápat v kontextu snahy o jasné dělení jednotlivých částí eposu. Grafy plní svoji úlohu a barevné rozlišení upozorňuje na důležité vztahy v rámci zvoleného metodického přístupu.

Citace a odkazy na literaturu jsou z formálního hlediska v pořádku. Nabízí se otázka, proč v hlavní části práce studentka nezohledňuje i jiné autory, kteří přistupují obdobným způsobem k výkladu Odysseyi, než je dominantně sledovaný Cook (ostatně sám Cook ve svém textu vstupuje do interakce s celou řadou dalších badatelů).

Poněkud nadbytečně působí použití několika známých titulů, se kterými však autorka v práci nikterak nezachází (např. *Dialektika osvícenství*, *Mimesis* či *Za co vděčí Evropa Řekům*). Autorka opomíjí kontext, do kterého jsou myšlenky autorů zasazeny, a používá je spíše mechanicky v poznámkovém aparátu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je velmi dobrý. Studentka se vypořádala s obtížným tématem, které vyžadovalo mimořádnou pozornost k jeho metodickému uchopení. Silnou stránkou je jasné předvedení kruhové struktury Homérova eposu jak v rámci jednotlivých částí, tak i z hlediska celku. To je manifestováno i v grafické podobě pomocí přehledných schémat. Za slabší stránku práce považují z perspektivy čtenáře pasáže, které mají plnit funkci narativního vyprávění, které se místy podobají prostému převyprávování děje. Nárok na vlastní interpretaci se ukazuje zejména v kritické diskuzi s Cookovým přístupem, další snahu o interpretaci lze najít zejména v 5. kapitole.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Z textu Vaší práce není zcela zřejmé, kam se v rámci vývoje homérské otázky zařazuje Vámi zvolený přístup strukturální analýzy. Mohla byste jasně propojit úvodní kapitolu s Vámi zvoleným přístupem?
- 2) Ve své práci píšete, že „Nekyia má katarzující účinek na Odyssea, ale zároveň i na čtenáře. Je vrcholem Odysseovy cesty“ (s. 80). Můžete vysvětlit, v jakém smyslu se katarze projevuje u Odyssea a jakým způsobem má působit na čtenáře? Tento příklad vybírám záměrně, abyste se pokusila Vámi vyprávěný narativ obsahově interpretovat.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

S přihlédnutím k náročnosti tématu a jasnému metodologickému uchopení navrhuji známku *výborně*.

Datum: 18.5.2021

Podpis: